

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 307/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Bröstlom, Advokátska kancelária Illeš, Šimčák, Brörtl, s. r. o., Štúrova 27, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 113/2015-141 z 2. marca 2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Michalovce č. k. 11 C 226/2014-124 z 8. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 113/2015-141 z 2. marca 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) v spojení s uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 C 226/2014-124 z 8. januára 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že v právnej veci [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) proti sťažovateľovi v procesnom postavení odporcu bolo napadnutým uznesením okresného súdu nariadené predbežné opatrenie, ktorým sa sťažovateľovi zakázalo nakladať s nehnuteľnosťami, resp. spoluvlastníckymi podielmi v jeho vlastníctve.

Na základe odvolania podaného sťažovateľom bolo prvostupňové rozhodnutie zmenené napadnutým uznesením krajského súdu tak, že trvanie predbežného opatrenia bolo obmedzené na dobu jedného roka.

Podľa názoru sťažovateľa neboli splnené zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia, a to najmä nebolo preukázané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktoré navrhovateľ odôvodnil len tým, že sťažovateľ môže previesť pozemky, resp. spoluvlastnícke podiely do vlastníctva iných obchodných spoločností, ktoré patria do jeho podnikateľskej skupiny, resp. zafažiť ich právami tretích osôb. Tieto tvrdenia si osvojili aj konajúce súdy, ktoré sa však žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, že nebolo osvedčené, že sa takéto prevody naozaj pripravujú. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na konštantnú judikatúru súdov (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 5/2012 z 28. novembra 2012), v zmysle ktorej subjekt domáhajúci sa nariadenia predbežného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho nariadenie, t. j. dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Tvrdenia navrhovateľa sú podľa názoru sťažovateľa „ničím nepodložené a nachádzajúce sa výlučne v rovine domnienok a hypotéz“, keďže „samotná možnosť nakladať s nehnuteľnosťami z titulu ich vlastníctva nezakladá vznik nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy“.

Sťažovateľ považuje nárok navrhovateľa za nedôvodný aj s poukazom na § 140 druhú vetu Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že „*navrhovateľ si môže v rámci realizácie predkupného práva uplatniť svoj nárok výlučne v rozsahu takej veľkosti podielu, ktorá pripadá pomerne na veľkosť jeho spoluvlastníckeho podielu. Táto podmienka nebola zo strany navrhovateľa v požadovanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia splnená, preto považujeme jeho nárok vo veci samej v uplatnenom rozsahu za nedôvodný a nevykonateľný. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepreukázal dohodu o výkone predkupného práva s ostatnými spoluvlastníkmi tak ako to požaduje ustanovenie § 140 druhá veta Občianskeho zákonníka. Postup uplatnený navrhovateľom obchádza všetkých ostatných spoluvlastníkov a podľa nášho názoru sa navrhovateľ vo veci samej domáha nároku, ktorý mu nepochybne v celom rozsahu nepatrí...“.*

Sťažovateľ ďalej namietal, že uloženie zákazu nakladať s nehnuteľnosťami predstavuje zásah do jeho ústavou zaručeného vlastníckeho práva. Súčasne poukázal na skutočnosť, že nariaďovanie predbežných opatrení predstavuje veľmi citlivý zásah štátneho orgánu do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, a preto by súdy mali starostlivo skúmať splnenie zákonných predpokladov na jeho nariadenie.

Sťažovateľ poukazuje na judikatúru ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) napadnutým rozhodnutiam všeobecných súdov vytýka tiež nepreskúmateľnosť z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, keďže všeobecné súdy sa dostatočne nevysporiadali s jeho argumentáciou. Sťažovateľ je tiež toho názoru, že okresný súd, ako aj krajský súd neaplikovali na zistený skutkový stav relevantnú právnu normu.

Podľa názoru sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu v spojení s napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2. marca 2015, č. k. 5 Co/113/2015-141 v spojení s uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 8. januára 2015, č. k. 11 C/226/2014-124 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2. marca 2015, č. k. 5Co/113/2015-141 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia na účet Advokátskej kancelárie Illeš, Šimčák, Brössl, s. r. o., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením okresného súdu

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu, pretože na základe podaného odvolania to patrilo do právomoci krajského súdu.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti namietanému uzneseniu okresného súdu podal riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd. Ústavný

súd preto nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie práv sťažovateľa predmetným uznesením okresného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu, ktorým okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým sťažovateľovi zakázal nakladať s pozemkami evidovanými Okresným úradom Michalovce (špecifikovanými podľa čísla listu vlastníctva, čísla parcely, výmerou a druhom), a to previesť vlastnícke právo, resp. spoluvlastnícke právo, k týmto nehnuteľnostiam darom ich scudzením tretej osobe alebo ich zámenou za iné nehnuteľnosti s treťou osobou alebo zaťažiť ich záložným právom v prospech tretej osoby alebo vecným bremenom v prospech tretej osoby, alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby a súčasne mu

zakázal previesť užívacie práva odplatným alebo bezodplatným titulom na tretie osoby tak, že tieto obmedzenia sťažovateľa stanovil v trvaní jedného roka (okresný súd ich vo svojom rozhodnutí časovo vymedzil až do právoplatného skončenia vo veci samej).

Podľa názoru sťažovateľa je napadnuté uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu arbitrárne, keďže krajský súd sa nevysporiadal so všetkými podstatnými sťažovateľom uplatnenými námietkami, ktorých obsahom bolo tvrdenie, že:

- konajúce sudy nedostatočne odôvodnili proces dokazovania,
- nebola osvedčená jedna zo zákonných podmienok nariadenia predbežného opatrenia, a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy,
- nie je daná dôvodnosť uplatneného nároku navrhovateľom,
- konajúce sudy na zistený skutkový stav neaplikovali relevantnú právnu normu.

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa považoval za potrebné predovšetkým uviesť, že posúdenie podmienok na nariadenie predbežného opatrenia je vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) ústavný súd v zásade nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, o to viac, že ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým uznesením krajského súdu porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či označené rozhodnutie je zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ale aj

uznesenie okresného súdu, ktoré krajský súd zmenil len v časti časového obmedzenia nariadeného predbežného opatrenia. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ktorým tento súd nariadil predbežné opatrenie v súlade s návrhom navrhovateľa, sa uvádza:

«Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania vo veci samej je žaloba o nahradenie prejavu vôle.

Navrhovateľ predložil súdu aktuálne výpisy LV č... z ktorých je zrejmé, že navrhovateľ je podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností. Povinnosťou podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti v prípade ak tento spoluvlastnícky podiel má v úmysle previesť napr. predajom na inú osobu je podľa § 140 OZ ponúknuť tento podiel na predaj ostatným podielovým spoluvlastníkom, ktorí majú predkupné právo s výnimkou ak sa jedná o prevod blízkej osobe (§§ 116, 117 O Z). Podľa tvrdení navrhovateľa túto povinnosť si podielový spoluvlastník predmetných nehnuteľností, ktorý previedol svoj spoluvlastnícky podiel na odporcu nesplnil a porušil teda túto zákonnú povinnosť. Toto je aj predmetom konania vo veci samej.

Navrhovateľ odôvodnil potrebu upraviť dočasne tieto vzťahy predbežným opatrením tým, že spoločníci a konatelia odporcu sú aj nimi v iných spoločnostiach, ktoré tiež vykonávajú podnikateľskú činnosť v oblasti poľnohospodárskej, rastlinnej a živočíšnej výroby, ktoré spoločnosti majú spoločné sídlo. Tieto obchodné spoločnosti už v minulosti prevádzali spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam medzi sebou (napr. prevod pozemkov z vlastníctva spoločnosti [REDAKOVANÉ] do vlastníctva spoločnosti [REDAKOVANÉ]) a robia tak naďalej a aktívne vykupujú spoluvlastnícke podiely k pozemkom v katastrálnych územiach, v ktorých navrhovateľ namietal porušenie jeho

predkupného práva. Poukázal aj na to, že odporca vôbec nereagoval na výzvy navrhovateľa na predloženie ponuky na kúpu nehnuteľností, ku ktorým si navrhovateľ uplatňuje predkupné právo a zároveň odporca nereagoval ani na kvalifikovaný návrh kúpnej zmluvy, ktorý mu adresoval navrhovateľ (nezaslal ho navrhovateľovi späť v ním určenej lehote), je zrejmé, že odporca nemá v záujme žiadnym spôsobom rešpektovať zákonom stanovené predkupné právo navrhovateľa a teda nechce, aby navrhovateľ zákonným spôsobom nadobudol vlastníctvo (spoluvlastníctvo) k pozemkom, ku ktorým v rozpore so zákonom nadobudol vlastnícke (spoluvlastnícke) právo on sám. Preto vzhľadom na správanie sa odporcu je dôvodné predpokladať, že odporca bude prevádzať nehnuteľnosti medzi subjektmi, ktoré sú s ním personálne prepojené (v osobách spoločníkov a/alebo konateľov) a to len za účelom, aby zmarili nadobudnutie nehnuteľností zo strany navrhovateľa zákonným spôsobom alebo predmetné nehnuteľnosti zataží záložným právom alebo inou ťarchou v prospech tretej osoby (vrátane právnických osôb, ktoré sú s odporcom personálne prepojené) a takýmto konaním bude mariť legitímny zámer navrhovateľa ale aj priebeh a efektívnosť samotného súdneho konania vo veci samej, ktoré sa tým neprimerane predĺži. Poukázal aj na to, že neprimeraná dĺžka samotného súdneho konania na strane navrhovateľa spôsobí neprimerané a nenapraviteľné škody v podobe ušlého zisku a strát z nepriznania nárokov na priame a nepriame platby z dôvodu nemožnosti užívania pozemkov, ktoré by inak navrhovateľovi boli priznané zo strany Poľnohospodárskej platobnej agentúry. Na druhej strane, nariadeným predbežným opatrením sa postavenie odporcu nijakým spôsobom nezmení a nehrozia mu žiadne škody z titulu nariadeného predbežného opatrenia, nakoľko až do rozhodnutia vo veci samej ako vlastníka jeho užívacie práva nebudú žiadnym spôsobom obmedzené. Zároveň nariadením predbežného opatrenia sa zamedzí špekulatívnym a účelovým prevodom pozemkov medzi odporcom a právnickými osobami, v ktorých konatelia a spoločníci odporcu vystupujú tiež ako konatelia a spoločníci. Zákazom zataženia nehnuteľností záložným právom v prospech tretej osoby alebo zriadením vecného bremena v prospech tretej osoby alebo zabezpečovacím prevodom práva v prospech tretej osoby zo strany odporcu sa jednak zabezpečí, aby navrhovateľ v prípade úspechu vo veci samej nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam (podiel) v rovnakej „kvalite“ ako ho nadobudol odporca a zároveň sa vylúči možnosť

odporcu špekulatívne zaťažovať nehnuteľnosti za účelom, aby tie stratili ekonomický zmysel pre navrhovateľa.

Vzhľadom k tomu, že súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vyhovel návrhu žalobcu v celom rozsahu a v zmysle ustanovenia § 76 ods. 4 OSP, ďalšie dôvody nemusí uvádzať.»

Krajský súd v napadnutom uznesení predovšetkým uviedol:

„Navrhovateľ odôvodnil návrh na vydanie PO jednak dôvodmi uvádzanými v žalobe a jednak, že bez dočasnej úpravy pomerov účastníkov môže dôjsť k významnému zásahu do jeho práv a to akoukoľvek dispozíciou prípadne zaťažením nehnuteľností zo strany odporcu, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy spočíva v škode, ktorá mu môže vzniknúť neužívaním predmetných nehnuteľností, neoprávneným disponovaním s nimi zo strany odporcu, pričom poukázal na množstvo sporov s odporcom a jeho majetkové a personálne prepojenie so spoločnosťami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], vzájomné prevody nehnuteľností medzi nimi o čom pripojil dôkaz kópiami kúpnych zmlúv (č.1. 25 - 60, 61).

Predmetom konania vo veci samej, ku ktorému má PO smerovať je nahradenie vôle odporcu ako predávajúceho navrhovateľom ako kupujúcim na kúpnej zmluve týkajúcej sa sporných nehnuteľností. Z obsahu spisu, výpisu z LV č... vyplýva, že ako spoluvlastníci sporných nehnuteľností sú evidovaní okrem iných navrhovateľ a odporca. Navrhovateľom v žalobe a návrhu na nariadenie PO uvedené skutočnosti umožňujú záver, že osvedčil, že jeho nárok (vo veci nahradenia prejavu vôle) očividne nie je vylúčený, a že je potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania PO. Nariadením PO sa zabráni tomu, aby boli sporné nehnuteľnosti prevedené na ďalšiu osobu, resp. neboli zaťažené ďalšími vecnými právami (predkupným právom, nájomným právom, vypožičaním, zmluvou o budúcej zmluve, vložení ako vkladu na podnikanie, ručením, zmenením podstaty a pod.), pričom sa nevyvolá ani len dočasný stav, ktorý by vyvolával ďalšie spory medzi účastníkmi konania. Okrem toho nariadením PO odporcovi objektívne nemôže vzniknúť nijaká ujma, lebo im uložené obmedzenie nie je neprimerané výhode, ktorú nariadením PO získa

navrhovateľ. S ďalšími skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom v žalobe a odporcom v odvolaní sa bude musieť súd vyrovnáť až pri rozhodovaní vo veci samej.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že PO nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Teda účelom PO je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu majúci pritom na zreteli, aby PO nezasiahlo v neprimeranej miere do majetkovej sféry odporcu. Podľa názoru odvolacieho súdu obmedzenie odporcu na čas trvania PO jedného roka je dostatočným pre súdne ale aj mimosúdne riešenie sporu, keďže navrhovateľ týmto argumentuje v podanej žalobe ale aj v návrhu na nariadenie PO, že spor sa snaží mimosúdne vyriešiť o čom predložil aj dôkaz. Aj na nariadenie PO sú totiž kladené požiadavky, vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana musí byť poskytnutá v rámci ústavných a zákonných pravidiel tak tomu, kto o nariadenie PO žiada, tak aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Rešpektujúc ústavné právo odporcu na ochranu jeho vlastníctva, odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci primerané sledovanému legitímnemu cieľu a naliehavej spoločenskej potrebe zodpovedá dočasné obmedzenie práva odporcu na dobu jedného roka a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. Určený čas trvania PO takto dáva z časového hľadiska dostatočný priestor na to, aby sa spor medzi účastníkmi vyriešil.“

Ako už bolo uvedené, skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je v prvom rade vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). V tejto súvislosti treba pripomenúť aj princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu a s ním súvisiaci princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci iných orgánov verejnej moci, ktorých meritórne rozhodnutia sú v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy preskúmané. Ak uvedený princíp uplatňuje ústavný súd v konaní o sťažnostiach smerujúcich proti postupom a rozhodnutiam vo veci samej, o to viac naň musí prihliadať pri sťažnostiach smerujúcich proti rozhodnutiam vydaným v konaniach o nariadenie predbežného opatrenia.

Samotný ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti sa preto spravidla (čl. 124 ústavy) nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom. Je taktiež potrebné uviesť, že návrh na vydanie predbežného opatrenia možno podať aj opakovane, ale taktiež možno podať návrh na jeho zrušenie.

Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd v týchto prípadoch môže zamerať výlučne na posúdenie, či pri vydaní namietaného uznesenia krajského súdu bolo postupované v súlade s ústavnoprosesnými princípmi, zásadou spravodlivého procesu a základným právom na súdnu ochranu, tak ako to zaručuje čl. 46 a nasl. ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zákonná úprava postupu súdu pri vydávaní predbežných opatrení vyžaduje, aby navrhovateľ splnil podmienky konania ustanovené Občianskym súdnym poriadkom (§ 74 a nasl.). V danom prípade boli podľa názoru ústavného súdu tieto zákonné limity ustanovené v § 74 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku na vydanie predbežného opatrenia rešpektované. Namietané uznesenie krajského súdu na jednej strane preventívne bráni eventuálnemu poškodeniu práv navrhovateľa, ku ktorému by mohlo dôjsť, ak by sťažovateľ nebol obmedzený v dispozícii s nehnuteľnosťami, resp. spoluvlastníckym podielom k nim, no na druhej strane berie do úvahy požiadavku minimalizácie zásahu do práv sťažovateľa tým, že v súlade so zákonom obmedzuje časovú pôsobnosť predbežného opatrenia len na jeden rok. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil vo svojom rozhodnutí, prečo uprednostnil záujem navrhovateľa a súčasne na určitý čas čiastočne obmedzil vlastnícke právo sťažovateľa.

Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy tým, že konaním sťažovateľa vzhľadom na jeho personálne a majetkové prepojenie s viacerými obchodnými spoločnosťami, ako aj jeho predchádzajúci postup pri prevode vlastníckeho práva medzi takto prepojenými obchodnými spoločnosťami môže vzniknúť škoda v dôsledku neoprávnenej dispozície sťažovateľa so spornými nehnuteľnosťami, je ústavne udržateľné a logicky vychádza z potreby zabezpečenia ochrany práv navrhovateľa, ktorý sa vo veci samej vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam domáha nahradenia prejavu vôle sťažovateľa ako predávajúceho prejavom vôle navrhovateľa ako kupujúceho.

Podľa názoru ústavného súdu namietané uznesenie krajského súdu obsahuje riadne a dostatočne presvedčivé odôvodnenie, je primerané odôvodneniu predbežného opatrenia, nemožno ho považovať za exces alebo za prejav aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho krajského súdu, a aj preto ho nemožno kvalifikovať ani za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. jeho práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2015